

תלמוד בבלי מסכת פסחים דף קיד עמוד א

מגוון על היום.

גמרא. תנו רבנן: דברים שבין בית שמאי ובית הלל בסעודה, בית שמאי אומרים: מברך על היום ואחר כך מברך על היין, מפני שהיום גורם ליין שיבא, וכבר קידש היום ועדיין יין לא בא. ובית הלל אומרים: מברך על היין ואחר כך מברך על היום, מפני שהיין גורם לקידוש שתאמר. דבר אחר: ברכת היין תדירה וברכת היום אינה תדירה, תדיר ושאינו תדיר - תדיר קודם. והילכתא כדברי בית הלל. מאי דבר אחר? וכי תימא: התם תרתי והכא חדא - הכא נמי תרתי נינהו, תדיר ושאינו תדיר קודם. והלכה כדברי בית הלל. פשיטא, דהא נפיק בת קול! - איבעית אימא: קודם בת קול, ואי בעית אימא: לאחר בת קול, ורבי יהושע היא, דאמר: אין משגיחין בבת קול. } משנה. הביאו לפנינו מטבל בחזרת עד שמגיע לפרפרת הפת. הביאו לפנינו מצה וחזרת וחרוסת ושני תבשילין, אף על פי שאין חרוסת מצוה. רבי אליעזר (בן) + מסורת הש"ס: [ברכי] + צדוק אומר: מצוה. [במקדש] היו מביאין לפניו גופו של פסח.

תוספות מסכת פסחים דף קטז עמוד א

צריך לסמוכיה וצריך לקהווייה - ובירושלמי אמר אית דעבדי זכר לדם ומשום הכי קרי ליה טיבולו במשקה וכן עמא דבר לסמוכי ובשעת אכילה מקלשין אותו ביין וחומץ ובתשובת הגאונים מפרש לעשות חרוסת בפירות שנדמה לכנסת ישראל בשיר השירים תחת התפוח עוררתך כפלח הרמון התאנה חנטה אמרתי אעלה בתמר אגוז אל גנת אגוז ושקדים על שם ששקד הקב"ה על הקץ.

תוספות מסכת תענית דף כט עמוד ב

של תפוחים - י"מ תפוחים כריח אתרוגים.

רמב"ם הלכות חמץ ומצה פרק

הלכה יא
החרוסת מצוה מדברי סופרים זכר ט לטיט שהיו עובדין בו במצרים, * וכיצד עושין אותה לוקחין תמרים או ג' גרוגרות או צמוקין וכיוצא בהן ודורסין אותן ונותנין לתוכן חומץ ומתבלין אותן בתבלין כמו טיט בתבן ומביאין אותה על השלחן בלילי הפסח.

ps://www.responsa.co.il/default.aspx

1/2

שולחן ערוך אורח חיים הלכות פסח סימן תעא

סעיף ב
(ט) וקודם שעה עשירית (ב) מותר לאכול (ג) מצה עשירה. הגה: אבל נ מצה שיוצאין בה בלילה, (יא) ו אסורים לאכול (יב) כל ז' יום ארבעה עשר (י"ד) פרק אלו עוברין בשם הרמב"ם והמגיד פ"ו). וקטן (יג) שאינו יודע מה שמספרין בלילה מיציאת מצרים, (יד) ו מותר להאכילו (ת"ה סימן ז' /קכ"ה). ויש נוהגין שלא לאכול חזרת בערב פסח, כדי לאכול (טו) מרור לתיאבון (תא"ו נ"ה ח"ג), וכן ביום ראשון של פסח, כדי לאכל בליל שני לתיאבון. (טז) וכן נוהגין קצת [ב*] למעט באכילת מצה ביום ראשון מהאי טעמא (כל ב'). ויש מחמירין עוד שלא לאכול פירות, כדי לאכול התרוסת לתיאבון, [ז] ואין לחוש למנהג ההוא. ויש מחמירין שלא לפרר או לשבור המצות בערב פסח, ח שלא לבא לאכול מהם (מח"י"ו), (ח) ואין לחוש גם לזה. מצה שנאפה כתקנה ואח"כ נתפרדה (יח) ח ז' ונילושה (יט) ביין ושמן, (כ) אינה נקראת מצה עשירה ואסורה לאכלה בערב פסח (מהרי"ב).

מדרכי

כיום מלא וכו' מרור (י) וכו' (מרוסת) [מכא] וכו' [וא"כ] כל און מחזיק בית הבליעה כל כך דהא [מכיתות יד]. (דע"ר) [דע"ר] חכמי דלון בית הבליעה מחזיק [יח] מנ' זיתים] היט כבינה י"ל הני מילי כשהוא כלל כהוא מרוסק מחזיק ע"י ושמעניע לבית הבליעה מרוסק הוא ולכך מחזיק כולי האי: [ש] ח"ל יאכלוה [אפי'] זה כפני עגמו וזה כפני עגמו ואם חלמך רבנא הכי דרטי ליה להרא דעל משנוע חזא בבה אתה י"ל דלוינא

פירוש תוספתא

הביא לפניו ירקת מצבל בחזרת כ" (ט)

כסדר שהיא אמר לך סוף כן מביאין לגבי החולת ומקדש כאבד וכד ואלו אינה ירק שומע
על אחר שיפטל אותו בחזרה ויבדק עליו כפי"א חס שאמר מכלל בחזרה להדריך כי כפי"א
יבדק אפי' על החזרה שהיא מן הכוריים לשי שהיא אכלו במקום ירק בהלכה אבל כאלה מהם (חזרת)
ואח"כ חזרה מנבדק על אכילת מרור אם לא אכל החלה מרור ואם אין לו אלא מרור חלה וסוף
יבדק עליו חלה כפי"א ואח"כ על אכילת מרור ואלו כסוף בלל ברכה. ומה שפירש לאכל
ירק ע"פ ואח"כ מרור כדי שיהיה עיניו ויטאל הכן ומתכל ככאן פנינו שמתעסק בלכילת
הירק. והחזרה הוא העשות שיש בו קצו והשם חבן זה וכל לשים ולאחזט עושין אותו
כי עושין האדם או המרים ומבלין אותו ודכין אותו עד שירקטו ולפי' הכל בחזון וסומנין בו
שעלם מר לו אינו וכיוצא בו בני שפוקים ור"א בן זבון אמר מרובת משה לרעה שהייב אדם
לנבדק הקצו על אכילת החזרה ואינה כלשה :

סוף פירוש י"א

סוף פירוש י"א :
[The following text is a dense, vertical list of words and phrases, likely a glossary or index, written in a cursive script. It includes terms like "סוף", "פירוש", "י"א", and various grammatical or legal terms. The text is difficult to transcribe accurately due to its cursive nature and the presence of some illegible characters.]

כס"פ קס"א

אוחטו גאל הקב"ה : לריך לסגביס .
כשאומר מלה זו שאט אוכלין מרור
זה שאט אוכלין כדי להראותן למסובים
ותחבב מלה בעיניהן וכן בתשובה
הגאונים דהא דאמר לריך להגביה הייט
א במל' זו דאגדת' : בשר . של *מיני תבשילין
אין לריך להגביה כשאן אומרים פסח
שהיו אבותינו אוכלין ולא יגביה הכשר
שהוא זכר לפסח : ס"ג בשר אין לריך
לסגביה ולא עוד אלא שגראס כמקדיש
בסמפו . אין לריך להגביה דהא לא
מזי למימר פסח זה ולא עוד אלא
אם היה מגביהו כראה כמי שמקדיש
בהמתו מחיים לפסח : פרט לסומין .
מדכתיב זה משמע שיכירוהו דראוי

[כרכוס]

לקמן ק

כס"פ קס"ב

בא"י גאל ישראל : גב' אמר רבא צריך שיאמר ואותנו הוציא משם אמר
רבא ימצה צריך להגביה ומרור צריך להגביה בשר א"צ להגביה ולא עוד
אלא שגראה כאוכל קדשים בחוץ אמר רב אחא בר יעקב סומא פפור מלומר
הגדה כתיב הכא בעבור זה וכתוב תתם *בגנו זה מה להלן פרט *לסומא דבית
אם ראו מרור *לסומין איווי והאמר מרירי וישאלחיהו לרריו דבי רב יוסף מאן

(1)

(9)

כ' וס"ג קס"א

וכר אבל יחצה אחת משלש מצות ואין ברכה עמה,
מחצה בקערה ומחצה בשלחן להשימה.
מושך מהקערה שני תבשילי, ראגון בשרא ובגרא צלילי,
אי נמי גרמא ובשולי, ומגביה קערה ולימא הא לחמא עניא בליה.
ישעיהו לו הוה זינו מארבעת האל וראו הוה מארנו ויואל

(10)

כס"פ קס"ג

אין לריך להגביה כשאן אומרים פסח שהיו אבותינו אוכלין ולא יגביה הכשר שהוא זכר לפסח : ס"ג בשר אין לריך לסגביה ולא עוד אלא שגראס כמקדיש בסמפו . אין לריך להגביה דהא לא מזי למימר פסח זה ולא עוד אלא אם היה מגביהו כראה כמי שמקדיש בהמתו מחיים לפסח : פרט לסומין . מדכתיב זה משמע שיכירוהו דראוי
וליהוי הבירא לתיטקות וה"מ לדידהו דהוי להו שלחן קמן לפני מי שאומר הגדה לבדו וכן לכל אחד אכלו או מסלקין את הקערה שבה מלה ומרור ושני תבשילין לסוף השלחן ודי לו בכך ויש שנהגין להגביה את הקערה על הכף ומוזילין הבשר מן הקערה ולאו מלתא היא דהא דאמר לקמן בשר אין לריך להגביה ה"מ בשעה שאומר הגדה פסח שהיו אבותינו כו' וכיון דלא מזי למימר פסח זה אם היה מגביהו לתבשיל שהיה בידו נראה כמקדיש בהמתו מחיים אבל כשמגביה הקערה כדי שיכיר תיטוק וישאל היאך נראה כמקדיש קדשים לפיכך אין לריך להזיח ממנה התבשיל וגם הגבהתה חס ואין כאן היכר לתיטוק אבל עוקרין הקערה לגמרי ויניחה בקרן ויחזי כאילו כבר אכלו כדי שיכיר התיטוק וישאל דמזי לעקירת שלחן : פטרסן מלומר מס נשנס . דתניא לקמן חכם בנו שואל ואם לא שואל הוא לעלמו מה נשתנה וכיון ששאלו לו מה נשתנה אין לנו לריכין לומר מה נשתנה אלא להשיב על דבריו (של בנו) לפי ששחטעדטו בזמרים אנו עושין כל הדברים הללו :
אח

(11)